

Voer op rantsoen voor klimaat

Innovatieprogramma: Emissiearm Veevoer voor Herkauwers

WAGENINGEN UR
For quality of life

Samenvatting

Methaan, gevormd bij de fermentatie van voer door micro-organismen in het maagdarmkanaal van herkauwers, is één van de belangrijkste bronnen van broeikasgassen in de landbouw. Een uitgekiende samenstelling van het rantsoen kan de uitstoot van methaan verminderen. Er is al veel onderzoek naar de mogelijkheden en doeltreffendheid van rantsoenaanpassingen op de methaanuitstoot verricht. Over de effectiviteit en haalbaarheid van methaanreducerende voedingsmaatregelen onder Nederlandse productieomstandigheden is echter nog weinig bekend. Doel van het Innovatieprogramma Emissiearm Veevoer voor Herkauwers – uitgevoerd door Wageningen UR, (University & Research centre) en gefinancierd door het ministerie van Economisch Zaken, Landbouw en Innovatie, het Productschap Diervoeder en het Productschap Zuivel – is het onderbouwen van de effectiviteit van voermaatregelen, alvorens deze in de praktijk te implementeren.

Schoon en zuinig

Het huidige onderzoek naar emissies van broeikasgassen uit de veehouderij omvat verschillende lijnen. Het hier besproken onderdeel zoomt in op de onderbouwing en kwantificering van methaanreducerende voedingsmaatregelen met als doel de methaanemissie te reduceren als onderdeel van integrale oplossingen voor het reduceren van broeikasgasemissies uit de veehouderij. Het streven naar een onderbouwing van de effectiviteit van methaanreducerende voedingsmaatregelen vloeit voort uit de afspraken die zijn gemaakt tussen de diverse sectoren, waaronder ook de veehouderijsector en de ministeries om tot een verlaging te komen van de broeikasgasemissies. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Convenant 'Schoon & Zuinig'.

Partners

- Ministerie van Economisch Zaken, Landbouw en Innovatie
- Productschap Diervoeder
- Productschap Zuivel
- Wageningen UR

Aanpak

Als uitgangspunt voor het Innovatieprogramma Emissiearm Veevoer voor Herkauwers dient een rapport van de Wageningen UR Livestock Research van Wageningen UR. Deze literatuurstudie van Tamminga et al. werd in opdracht van Agentschap-NL (voorheen SenterNovem) verricht en verkent de voedingsmaatregelen die in aanmerking komen om de methaanvorming uit rundvee te reduceren. Er zijn vele mogelijkheden om de methaanvorming in herkauwers te verminderen, waaronder aanpassingen aan het rantsoen. Veel van deze oplossingen zijn nog theoretisch van aard. Onderzoekers van Wageningen UR gaan experimenten uitvoeren voor Nederlandse omstandigheden om het methaanverlagende effect van voedingsaanpassingen verder te onderbouwen zodat deze breed geaccepteerd kan worden door veehouders, beleidsmedewerkers en internationale organisaties en onderzoekers. Het project gaat najaar 2011 van start en loopt door tot in 2015. Binnen de looptijd van het project zijn verschillende communicatiemomenten ingepland. De plannen en resultaten worden teruggekoppeld aan de participanten, gepubliceerd in vakbladen en andere media, gepresenteerd op themamiddagen en op symposia, en vastgelegd in de vorm van artikelen in wetenschappelijke tijdschriften en proefschriften.

Rendement

Methaan is een veel sterker broeikasgas dan kooldioxide. Broeikassen hebben tot gevolg dat de aarde geleidelijk opwarmt (global warming). De rundveehouderij is in Nederland een van de grootste bronnen van methaanuitstoot uit de landbouw. Gezien de bijdrage van de sector aan de emissie van methaan en de (verwachte) emissieplafonds in de toekomst is een onderbouwing van de effectiviteit van rantsoenmaatregelen voor methaanreductie hard nodig. Het Innovatieprogramma Emissiearm Veevoer voor Herkauwers past dan ook goed binnen het streven van de overheid naar een duurzame landbouwsector, met inbegrip van een verlaagde emissie van broeikasgassen.

Afspraken

Aan het opstellen van toetsbare parameters kunnen overheden ook handvatten voor beleidsinstrumenten ontleen en het stelt de sector in staat strategieën voor effectieve bedrijfsvoering op te stellen. Ook internationaal komen maatregelen tegen de verdere opwarming van de aarde – als gevolg van broeikasgassen – steeds hoger op de politieke agenda. In het Kyoto-verdrag zijn internationaal afspraken gemaakt over het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Binnen de EU zijn deze afspraken vervolgens vertaald naar nationale emissiereductiedoelstellingen. Aandacht voor vermindering van de methaanuitstoot uit de veehouderij is daarbij noodzakelijk. ■

Contact

André Bannink
Wageningen UR Livestock Research
andre.bannink@wur.nl
0320-237330

Jan Dijkstra
Wageningen University,
onderdeel van Wageningen UR
Leerstoelgroep Diervoeding
jan.dijkstra@wur.nl
0317-485219